

Utvecklingspsykologi, 6 hp

Anvisningar för delkurs inom Psykodynamiska teorier och metoder inom PDT (30 hp)

Psykoterapeututbildningen, Stockholms universitet, höstterminen 2024

Placering i utbildningen

Psykoterapeutiska teorier och metoder inom PDT styrs av en kursplan som är fastställd av styrelsen för Psykologiska institutionen och är giltig från och med höstterminen 2021 (se institutionens hemsida). Hela kursen består av *Psykodynamisk diagnostik, Utvecklingspsykologi, Behandlingsmetod och teknik, Metoder och tillämpningar med specifika pdt-format* samt *Teorier och metoder vid komplexa fall*. Delkursen *Utvecklingspsykologi* är förlagd till termin 3.

En del av undervisningen kan komma att genomföras på distans, vilket kommer att framgå av schemat.

Innehåll

Kursen innehåller genomgående en fördjupning från förväntade förkunskaper från grundläggande psykoterapeututbildning. Delkursen behandlar teori och empiri på det utvecklingspsykologiska området där relevansen för psykodynamisk psykoterapi med vuxna står i fokus. Delkursen behandlar även andra former av psykoterapi (framför allt KBT).

För att kunna följa kursen krävs grundläggande förkunskaper om anknytning, affekter och utvecklingspsykologi (se nedan). Repetera därför detta före kursstart.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten ha uppnått:

- Fördjupade kunskaper om centrala utvecklingspsykologiska teorier som är särskilt relevanta för psykodynamiskt arbete med vuxna
- Fördjupad förmåga att förstå vuxet fungerande samt skeenden i psykoterapiprocessen i ljuset av modern utvecklingspsykologisk teori
- Fördjupad förmåga att diskutera och problematisera teori och empiri på det utvecklingspsykologiska området på ett nyanserat och kritiskt sätt

Delkursansvarig

Camilla von Below, lektor, fil.dr. i psykologi, lektor, leg. psykolog, leg psykoterapeut, handledarutbildad

camilla.vonbelow@psychology.su.se

Undervisning och examination

Allmänt gäller **obligatorisk närvaro** och **aktivt deltagande** i undervisningen genom inlämningsuppgifter och deltagande i diskussioner. Student som ej uppfyller närvarokravet på kurs, eller del av kurs, ges tillfälle att ta igen momentet vid nästkommande kurstillfälle.

Kursen examineras genom

A) en individuell skriftlig salstentamen

B) en fallfördjupning, som ska redovisas genom en skriftlig inlämningsuppgift.

Salstentamen examineras genom den sjugradiga betygsskalan och inlämningsuppgiften som godkänd eller icke godkänd.

För studerande som inte blivit godkänd eller fått restuppgift vid det ordinarie tentaminstillfället anordnas ytterligare tentamen i nära anslutning till det förra. Studerande som underkänts två gånger på delkurs har rätt att begära att annan examinator betygsätter kursen. Framställan härom kan göras till studierektor.

Ett slutligt betyg på kursen *Psykodynamiska teorier och metoder inom PDT* sker genom en sammanvägning av samtliga delkursers betyg i slutet av utbildningen. Ett slutbetyg förutsätter godkänt i alla delkurser. För att bli godkänd på denna specifika delkurs krävs uppfylla kurskrav (se anvisningarna ovan). Examinationsuppgiften för denna delkurs bedöms enligt den sjugradiga betygsskalan nedan.

Betygskriterier

A – Utmärkt

Examinationsuppgiften har behandlats mycket väl, texten är koncentrerad och svaren synnerligen välformulerade. Svaren återspeglar utmärkt förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning och vice versa. Litteraturen är integrerad i svaren på ett nyanserat och reflekterat vis. En välvägd och kritisk diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter.

B – Mycket bra

Examinationsuppgiften har behandlats väl, texten är koncentrerad och svaren välformulerade. Svaren återspeglar god förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning och vice versa. Litteraturen är integrerad i svaren på ett nyanserat och reflekterat vis. En problematiserande diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter.

C – Bra

Examinationsuppgiften har behandlats fullt acceptabelt och texten är sammanhängande och koncentrerad. Svaren återspeglar god förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning och vice versa. Litteraturen är integrerad i svaren. En diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter.

D – Tillfredsställande

Examinationsuppgiften har behandlats tillräckligt väl. Svaren återspeglar förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning och vice versa. En diskussion förs utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter.

E – Tillräckligt

Examinationsuppgiften har behandlats, men inte helt fullständigt. Svaren återspeglar något begränsad förmåga att gå från teori till praktisk tillämpning och vice versa. En diskussion förs

utifrån litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter, men vissa aspekter eller fördjupning saknas.

Fx – Otillräckligt

Examinationsuppgiften har behandlats ofullständigt och/eller tyder på vissa missförstånd. Diskussionen av litteratur, kursens undervisning samt egna erfarenheter i relation till frågorna är knapphändig i en eller flera avseenden. (Åtgärd: restuppgift.)

F – Helt otillräckligt

Hela, eller väsentliga delar, av examinationsuppgiften är bristfälligt besvarad, tyder på missförstånd, eller är outvecklad. (Åtgärd: hela uppgiften görs om.)

Plagiat, fusk och otillåtet samarbete

Som en del i ditt ansvar som student ingår att känna till de regler som finns för examination. Utförlig information finns både på institutionens och Stockholms universitets hemsida www.su.se/regelboken

Mer information finns också på institutionens hemsida:

<https://www.su.se/psykologiska-institutionen/utbildning/under-utbildningen/plagiat-fusk-och-st%C3%B6rande-av-verksamheten-1.512308>

Lärare är skyldiga att anmäla misstanke om fusk och plagiat till rektor och disciplinnämnden. Plagiat och fusk blir alltid ett disciplinärende och kan leda till avstängning.

Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (gäller även enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Detta gäller även texter du själv skrivit tidigare (självplagiat).

Till fusk räknas till exempel att ha med otillåtna hjälpmedel, som mobil, på prov. Att ha studiegrupper tillsammans är utvecklande och tidsbesparande, men när det kommer till examinationsuppgifter måste du vara noggrann med att arbeta själv (om inte annat tydligt anges) för att inte riskera att det ska räknas som otillåtet samarbete.

Att låta en AI-chattbot skriva en text som mer eller mindre obearbetad lämnas in som studentens egen i försök att vilseleda examinator kan likställas med spökskrivning och/eller plagiat och är normalt att betrakta som fusk. Vad gäller användning av AI-chattbot i övrigt hänvisas till kursanvisningar och lärares anvisning.

Förkunskapskrav och litteratur för repetition av baskunskaper

Grundläggande utvecklingspsykologiska kunskaper, särskilt anknytning och affekter motsvarande

Havnesköld, L., & Risholm Mothander, P. (2009). *Utvecklingspsykologi (3:e upplagan)*, kap. 1-9 (s 13-224). Stockholm: Liber.

Litteratur till samtliga moment utom momentet *Självutveckling och dissociation*:

von Below, C. (2020a). *Anknytning i psykoterapi*. Stockholm: Natur och Kultur.

von Below, C. (2020b). "We Just Did Not Get on". Young Adults' Experiences of Unsuccessful Psychodynamic Psychotherapy – A Lack of Meta-Communication and Mentalization? *Frontiers in Psychology*, online publication June 2020. Doi: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01243>

Dillmar, K. & Björklund, L. (2019). *Rum för livet – att hitta språk för verkligheten*. Varberg: Argument.

Duschinsky, R., Collver, J., & Carel, H. (2019). "Trust comes from a sense of feeling one's self understood by another mind": An interview with Peter Fonagy. *Psychoanalytic Psychology*, 36(3), 224-227. doi:<http://dx.doi.org.ezp.sub.su.se/10.1037/pap0000244>

Fonagy, P., Luyten, P., Allison, E. & Campbell, C. (2016). Reconciling psychoanalytic ideas with attachment theory. I: J. Cassidy & P.R. Shaver (red.), *Handbook of attachment: Theory, research and clinical implications*, 3:e utg (s. 780–804). New York: Guilford Press.

Fonagy P, Luyten P, Allison E, Campbell C. (2019). Mentalizing, Epistemic Trust and the Phenomenology of Psychotherapy. *Psychopathology* 52, 94-103. doi: 10.1159/000501526

Granqvist, P., Sroufe, A., ... Duschinsky, R. (2017). Disorganized attachment in infancy: A review of the phenomenon and its implications for clinicians and policy-makers. *Attachment & Human Development*, 19(6), 534–558.

Jemstedt, A. (2007) Det närvarande och frånvarande objektet. *Divan*, nr 1-2/2007, 74-87.

Luyten, P., & Fonagy, P. (2015). The neurobiology of mentalizing. *Personality disorders: Theory, research, and treatment*, 6 (4), 366-379.

Lyons-Ruth, K. & Jacobvitz, D. (2016). Attachment disorganization from infancy to adulthood: Neurobiological correlates, parenting contexts and pathways to disorder. I: J. Cassidy & P.R. Shaver (red.), *Handbook of attachment: Theory, research and clinical implications* (s. 667–695). New York: Guilford Press.

Miller-Bottomo, M., Talia, A., Safran, J., & Muran, C. (2018). Resolving Alliance Ruptures from an Attachment-Informed Perspective. *Psychoanalytic Psychology*, 35(2), 175–183.

Slade, A. (2016). Attachment and adult psychotherapy. Theory, Research, and Practice. In J. Cassidy & P. Shaver (Eds.), *Handbook of Attachment: Theory, Research and Clinical Implications* (3rd edition), pp 759-779.

Talia, A., Daniel, S.I.F., Miller-Bottomo, M., Brambilla, D., Miccoli, D., Safran, J. & Lingiardi, V. (2014). AAI predicts patients' in-session interpersonal behavior and discourse: A "move to the level of the relation" for attachment-informed psychotherapy research. *Attachment & Human Development*, 16(2), 192–209.

Talia, A., Muzi, L., Lingiardi, V. & Taubner, S. (2020). How to be a secure base: Therapists' attachment representations and their link to attunement in psychotherapy. *Attachment & Human Development*, 22(2), 189-206.

Target, M. (2016). Mentalization within Intensive Analysis with a Borderline Patient. *British Journal of Psychotherapy*, 32(2), 202-214. doi:10.1111/bjp.12211. (Published online 21.4.2016.)

Podd/inspelning (momentet utvecklingspsykologi):

von Below, C: *Terapin som inte hjälpte*. UR play <https://urplay.se/program/205000-ur-samtiden-unga-vuxna-dagarna-2018-terapi-som-inte-hjalpte>

Bergsten, K: *Affektfokuserat arbete med unga vuxna*. UR play

<https://urplay.se/program/194141-ur-samtiden-unga-vuxna-dagarna-2016-affektfokuserat-arbete-med-unga-vuxna>

Norlén, A: *Små barn och trauma*. UR Play. <https://urplay.se/program/209176-ur-samtiden-varna-vara-yngsta-sma-barn-och-trauma>

Tudor-Sandahl, Patricia: *Mer levande med åren?* Inspelad föreläsning.

https://www.youtube.com/watch?v=5IHwIDm_ZJ8

Podd/inspelning (momentet existentiella frågor):

von Below, C: *Själens arenor*. Föreläsning vid Bibliotek Uppsala 2021.

<https://www.youtube.com/watch?v=4SPt2HbWX4g&t>

Dillmar, K: *Själens som språk*. Föreläsning vid Bibliotek Uppsala 2021.

<https://www.youtube.com/watch?v=WMuOUHXa85s&t>

Eriksson, J: *Den omätbara själen*. Föreläsning vid Bibliotek Uppsala 2020.

<https://www.youtube.com/watch?v=xuzUE8HAGAw>

Kropp och själ, Sveriges Radio P1, 2019: *Bejaka ålderskrisen*.

<https://sverigesradio.se/avsnitt/1410945>

Litteratur till momentet *Självutveckling och dissociation* (examineras ej på salsskrivning):

Stern, D. B. (2010). *Partners in Thought. Working with Unformulated Experience, Dissociation, and Enactment*. Routledge, New York/London, 256 sidor

Varvin, S. & Beenen, F. (2006). Trauma and Dissociation. Manifestations in Transference and Countertransference. I: *Bindung, Trauma und soziale Gewalt. Psychoanalyse, Sozial- und Neurowissenschaften im Dialog*. Leuzinger-Bohleber, M., Haubl, R und Brumlik, M. (Hg(eds)). Vandenhoeck & Ruprecht. Göttingen. Pp197-220. **Finns på Athena.**

Eventuellt kan artiklar tillkomma.

Inför föreläsningar med Camilla von Below: skicka in två reflektioner utifrån litteraturen – sådant som är oklart för dig eller som du bedömer som särskilt viktigt utifrån ditt patientarbete – på ca 1 sida. Dessa ligger till grund för vad jag särskilt fokuserar på i undervisningen.

Skicka in dem senast onsdagen före föreläsningen kl 23.00 till camilla.vonbelow@psychology.su.se.

Datum	Föreläsning	Lärare	Litteratur
6/9	Kursintroduktion. Utveckling, affekter och anknytning I	Camilla von Below	von Below (2020a) kap 1, 2 och 4
13/9	Utveckling, affekter och anknytning I	Camilla von Below	von Below (2020a) kap 3, 5-8 Slade (2016) Luyten & Fonagy (2015) UR play-avsnitt med Katja Bergsten
20/9	Utveckling, affekter och anknytning II	Camilla von Below	Target, 2016
27/9	Barn, trauma och fortsatt utveckling I	Mårten Hammarlund	Lyons-Ruth & Jacobvitz (2016) UR play-avsnitt med Anna Norlén
3/10 OBS! Kl 13-14 på Zoom	Forskningsetik inför examensarbete	Petra Lindfors	https://www.vr.se/analys/rapporter/vara- rapporter/2017-08-29-god- forskningssed.html https://www.su.se/medarbetare/organisation- styrning/styrdokument- regelboken/forskning/forskningsetisk- policy-1.535729
4/10	Utveckling, affekter och anknytning III	Camilla von Below	von Below (2020a) kap 9 Talia et al. (2014) Talia et al. (2018) Fonagy et al. (2019) Miller-Bottome et al. (2018)
11/10	Barn, trauma och fortsatt utveckling II	Mårten Hammarlund	Duschinsky et al. (2019) Granqvist et al. (2017)
18/10	Existentiella frågor i psykoterapi	Camilla von Below & Kerstin Dillmar	Dillmar & Björklund (2019) Föreläsning (Youtube) med Kerstin Dillmar Föreläsning (Youtube) med Johan Eriksson Föreläsning (Youtube) med Camilla von Below
25/10	Utvecklingspsykologi i vuxenlivet	Karin Lindqvist	SR play <i>Kropp och själ</i> Tudor-Sandahl <i>Mer levande med åren?</i> (Youtube) von Below (2020b) UR play-avsnitt med Camilla von Below

1/11	Ledigt		
8/11	Självutveckling och dissociation	Alexandra Billinghamurst	Varvin & Beenen, 2006
22/11	Självutveckling och dissociation	Ulf Lindbärg	Stern kap 1-4
29/11	Tentamen		
6/12	Självutveckling och dissociation	Ulf Lindbärg	Stern kap 5-7 (kap 8-9 kursivt)
20/12	Klinisk fördjupning I	Karolina Isberg	Valfritt kapitel/artikel ur terminens litteratur som beskriver ens utbildningspatient
10/1 2025	Klinisk fördjupning I	Karolina Isberg	Stern kap 5 Miller-Bottome et al., 2018
17/1 2025	Kursvärdering Information om examensarbetet	Camilla von Below	

Lärare på kursen:

Camilla von Below, lektor, fil. dr, leg. psykolog och leg. psykoterapeut, handledare och lärare i psykoterapi
camilla.vonbelow@psychology.su.se

Alexandra Billinghamurst, leg. psykolog och leg. psykoterapeut, handledare och lärare i psykoterapi
alexandra.billinghurst@psychology.su.se

Mårten Hammarlund, fil. dr, leg psykolog. och leg. psykoterapeut
marten.hammarlund@psychology.su.se

Karolina Isberg, leg psykolog. och leg. psykoterapeut
karolina@kintsukuroi.se

Ulf Lindbärg, adjungerad lärare, leg. psykolog och leg. psykoterapeut, handledare och lärare i psykoterapi ulf.lindbarg@psychology.su.se

Karin Lindqvist, fil. dr, leg. psykolog och leg. psykoterapeut
karin.lindqvist@psychology.su.se

Väl mött!

Camilla von Below, kursansvarig